

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88008, тел.: (0312) 61-67-01, 61-55-36, 61-36-89,
 веб-сайт: ecozakarp.at.gov.ua, e-mail: central@ecozakarp.at.gov.ua, код ЄДРПОУ 38766364

№ _____

На № _____

від _____

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля)

Товариство з обмеженою відповідальністю «Лікувально-оздоровчий заклад «Косино»

код ЄДРПОУ 38325100

(90223, Закарпатська область, Берегівський район, с. Косонь, Урочище №2.)

(заявник та його адреса)

23.11.2020

(дата видачі)

N 1665/02-02

(номер висновку)

20208126403

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

1651/02-02 від 18.11.2020

(номер і дата звіту про громадське обговорення)

ВИСНОВОК

з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності

продовження видобування корисних копалин загальнодержавного значення (теплоенергетичних підземних вод) Косинського родовища термальних мінеральних вод (ділянка - Косинська) із свердловини 16-П.

За результатами оцінки впливу на довкілля, здійсненої відповідно до статей 3, 6-7, 9 і 14* Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», планованої діяльності продовження видобування корисних копалин загальнодержавного значення (теплоенергетичних підземних вод) Косинського родовища термальних мінеральних вод (ділянка - Косинська) із свердловини 16-П (далі – планована діяльність) встановлено, що:

процедуру оцінки впливу на довкілля планованої діяльності розпочато

13.08.2020 шляхом оприлюднення повідомлення про плановану діяльність (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля – №20208126403) та 12.10.2020 внесено до Єдиного реєстру звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності (далі – Звіт з ОВД) і оголошення про початок громадського обговорення Звіту з ОВД:

повідомлення про плановану діяльність ТзОВ «Лікувально-оздоровчий заклад «Косино», яка підлягає ОВД, реєстр. № 20208126403 оприлюднено на веб-сайті департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської облдержадміністрації, опубліковано в газетах Новини Закарпаття №32 (4892) від 08 серпня 2020 і Панорама №24 (10096) від 06 серпня 2020 та розміщене на інформаційному стенді рецепції Еко-Термал;

оголошення про початок громадського обговорення Звіту з ОВД було оприлюднено на веб-сайті департаменту, опубліковано в газетах Новини Закарпаття №40 (4900) від 02 жовтня 2020 і Панорама № 32 (10105) від 01 жовтня 2020, розміщене для ознайомлення на інформаційному стенді рецепції Еко-Термал;

тривалість громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності склала 25 робочих та тривало до 16.11.2020 року;

громадське обговорення планованої діяльності проводилося у формі надання письмових зауважень і пропозицій (у т.ч. в електронному вигляді) відповідно до Закону України «Про внесення зміни до статті 17 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» щодо запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 18 червня 2020 року № 733-ІХ. Громадські слухання планованої діяльності не проводилися, не призначалися;

протягом громадського обговорення планованої діяльності письмові зауваження та пропозиції (у тому числі в електронному вигляді) до департаменту не надходили.

Планова діяльність, тип, основні характеристики та місце провадження планованої діяльності

Згідно Звіту з ОВД планованою діяльністю ТзОВ «Лікувально-оздоровчий заклад «Косино» передбачається продовження видобування корисних копалин загальнодержавного значення (теплоенергетичних підземних вод) Косинського родовища термальних мінеральних вод (ділянка - Косинська) із свердловини 16-П та визначення шляхів та засобів запобігання порушення нормативного стану довкілля та забезпечення екологічної безпеки.

Косинське родовище термальних мінеральних вод (ділянка - Косинська) розміщене в південно-західній частині Закарпатського артезіанського басейну, що в межах Косонь Бийганського горбогір'я та прилеглої рівнинної частини є складною гідравлічною системою з анізотропними гідродинамічними і гідрохімічними параметрами. Територія родовища являє собою нахилену в північному напрямі рівнину з абсолютними відмітками 110-105 м.

Місцевість характеризується дуже розгалуженою мережею меліоративних каналів, якою відводяться поверхневі води і атмосферні опади в повеневі періоди в залежності від інтенсивності і тривалості часів сніготанення і випадання дощів. До гідрографічної мережі належить струмок Барочка, що тече в меридіональному напрямі в східній частині даної території.

Ділянка, де розташована свердловина № 16-П та комплекс, знаходиться в

суборенді ТОВ «ЛЮЗ «Косино», наданої ТОВ «АРА». Територія ділянки родовища має курортно-рекреаційне призначення. На відстані до 100 м від лікувально-оздоровчого закладу в північній частині проходить шосейна дорога Берегово-Чоп-Ужгород. З обласним та районним центрами лікувально-оздоровчий заклад «Косино» зв'язаний шосейною дорогою Берегово-Чоп-Ужгород та залізницею Королево-Львів.

Свердловина №16-П входить до складу Косинського родовища термальних мінеральних вод, експлуатується ТзОВ «Лікувально-оздоровчий заклад «Косино» в режимі дослідно-промислової експлуатації і використовуються, як мінеральна так і термальна для функціонування оздоровчих плавальних басейнів без підігріву. ТзОВ ЛЮЗ «Косино» має спецдозвіл на користування надрами Держгеонадра України № 4743 від 12.04.2016 на геологічне вивчення, в т.ч. дослідно-промислово розробку термальних вод, затвердження запасів ДКЗ України. В користуванні закладу є водозабірна споруда св-ни № 16-П, з якої проводиться експлуатаційний водовідбір теплоенергетичних підземних вод. На ділянці проведені роботи щодо оцінки експлуатаційних запасів термальних вод відповідно до потреби. Підприємство «ЛЮЗ «Косино» планує використовувати 220.88 м³/добу (79.161 тис.м³/рік) термальної води св. № 16-П для промислового та господарсько-питного водопостачання оздоровчо-рекреаційного комплексу «Термальні води «Косина». Відбір води здійснюється 365 днів/рік.

Пошукові роботи в межах Косинського родовища проводились протягом 1986-1989 років, роботи попередньої розвідки - протягом 1990-1997 років. В 2005-2006р.р. в межах родовища виконані роботи дослідно-промислової розробки. Геологічне вивчення проведене паралельно з дослідно-промисловою розробкою ділянки родовища. В 2017 році ДУ «Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України», м. Одеса надав попереднє заключення про бальнеологічні властивості термальних мінеральних вод родовища, в 2018 році було проведено науково-дослідну роботу «Прогнозна оцінка безпечності та якості підземних мінеральних вод свердловини №16-П с. Косонь («Урочище №2») Берегівського району Закарпатської області щодо визначення перспективи їх практичного використання у лікувальній практиці». У відповідності до цього заключення мінеральні води можуть використовуватися як для внутрішнього так і зовнішнього вживання при лікуванні захворювань шлунково-кишкового тракту, печінки, жовчо- і сечовивідних шляхів, панкреатитів, серцево-судинної, центральної та периферійної нервових систем і т.д. Розрахунки Інституту технічної теплофізики показали, що термальну воду раціонально використовувати не тільки як лікувальну, а як джерело теплової енергії для цілорічного гарячого водопостачання та сезонного обігріву теплиць з використанням теплообмінників. Завдання по детальному вивченню лікувальних властивостей термальних підземних вод, створенню геотермального модуля та з оцінки експлуатаційних запасів будуть виконуватись на стадії експлуатаційної розвідки спеціалізованою геологічною організацією, що має ліцензію на відповідні види діяльності.

Свердловина №16-П В облаштована в межах ділянки «Урочище №2» Косинського родовища термальних підземних вод, пробурена в 1988 р. і введена в експлуатацію в 2016 році. Експлуатаційні запаси Косинського родовища термальних мінеральних вод прийняті НТР ДГП «Західукргеологія» (протокол № 2705 від 15.12.1997 р.) в кількості 6.0 тис. м³/добу по категорії С₂. Конструкція свердловини в інтервалах наступна: №16-п: 0.0-60.15м – діаметр обсадки 325мм, ст. рівень - 6.5 м, пониження - 43.8м, дебіт – 1382 м³/добу, питомий дебіт - 31.5 м³/добу; 0.0-178 м -

діаметр обсадки 219 мм; 178-575 - діаметр обсадки 168 мм; 575-901.3 - діаметр обсадки 93мм. Відбір води із свердловин буде вестися примусовим способом з допомогою електрозанурювальних насосів марок ЕЦВ-8, ЕЦВ-6. За хімічним складом вода хлоридна натрієва з мінералізацією 9.4-9.6г/дм³.

Над свердловиною облаштований цегляний будиночок розміром 3х3х3.5 м. Підлога в будиночку та територія навколо нього забетонувана. Санітарний стан споруди хороший. Свердловина обладнана манометром, лічильником, засувками, скидовими трубами та приямком для утилізації води. На свердловині ведуться щоденні гідрогеологічні спостереження, результати яких заносяться до спеціальних польових журналів. Спостереження ведуть фахівці ТОВ «ЛОЗ «Косино». Є можливість вільного доступу до свердловини для профілактичного огляду гирлової апаратури і, в разі потреби, ремонту. Всі заходи, передбачені в утриманні поясів зони санітарної: охорони, виконуються, ведеться постійний моніторинг земельних площ, що входять в межі поясів ЗСО для недопущення проведення робіт, що можуть призвести до забруднення або виснаження водоносного горизонту. Експлуатація свердловин родовища проводиться в обсягах, що не допускають падіння динамічного рівня менше допустимого (максимальне зниження рівня складає 6-7 м при допустимому - 20 м). Вода, що відбирається, використовується підприємством в повному обсязі. Географічні координати свердловини №16-П: 48⁰15'42" ПнШ, 22⁰29'10" СхД.

Проект зон санітарної охорони (ЗСО) ділянки «Урочище №2» Косинського родовища термальних підземних вод св-ни №16-П розроблений підприємством та ТОВ «Маргіт-Термал» та погоджено Держагенством водних ресурсів України (протокол № 8 від 08.02.2019 року). Проектом зон санітарної охорони ділянки «Урочище №2», визначені границі поясів зон джерел забору води, зони та смуги водопровідних споруд і смуги водопроводів, перелік заходів з організації зон і опис санітарного режиму в зонах.

Особливою умовою спецдозволу Держгеонадр України є розробка, погодження та винесення в натуру ЗСО ділянки «Урочище № 2» Косинського родовища термальних вод. Водозабірні споруди розташовані в сприятливих санітарних, топографічних та гідрогеологічних умовах, тому розмір першої зони (I-ої) ЗСО допускається зменшувати (ДБН В.2.5-74:2013, розділ 15, пункт 15.2.1.1). За контур I-го поясу ЗСО свердловини № 16-П приймається квадрат зі стороною 30 м із свердловиною № 16-П у центрі квадрату. II-га ЗСО повністю потрапляє в I-шу ЗСО, приймається, що друга зона дорівнює першій. Зона санітарної охорони III-го поясу є спільною для всіх свердловин Косинського родовища.

Територіальна та технічна альтернативи не розглядаються, родовище експлуатується, має географічну прив'язку, наявна інфраструктура.

Можливі впливи планованої діяльності на довкілля включають:

клімат і мікроклімат – процес експлуатації запасів теплоенергетичних мінеральних підземних вод Косинського родовища не є діяльністю, що має значні виділення тепла, вологи, газів, які створюють парниковий ефект і інших речовин, викиди яких можуть вплинути на клімат і мікроклімат в прилеглій місцевості:

геологічне середовище – вплив відсутній при експлуатації запасів теплоенергетичних мінвод; експлуатація запасів мінеральних вод (розробка родовища) не призведе до зміни водно-фізичних та інших властивостей ґрунтів;

повітряне середовище – вплив відсутній при експлуатації запасів

теплоенергетичних мінеральних вод;

водне середовище – помірний вплив на водні ресурси, шляхом видобування теплоенергетичних мінвод ТОВ «ЛОЗ «Косино». Процес експлуатації запасів теплоенергетичних мінвод ділянки Косинська Косинського родовища не вплине на режим підземних вод;

земельні ресурси – вплив на земельні ресурси під час експлуатації запасів теплоенергетичних мінеральних вод не очікується, підприємство існуюче, площа земельної ділянки відведеної в суборенду складає 6.1 га;

навколишнє соціальне середовище – позитивний вплив на місцеву економіку. Впровадження планованої діяльності є вагомим внеском у розвиток як регіональної економіки, так і економіки України в цілому, а також сприяє створенню робочих місць для населення;

навколишнє техногенне середовище – планована діяльність не спричиняє порушення навколишнього техногенного середовища за умови комплексного дотримання правил експлуатації;

рослинний та тваринний світ – вплив на рослинний та тваринний світ під час експлуатації запасів теплоенергетичних мінеральних вод не очікується, заповідні території в радіусі 2-х км відсутні;

в районі ділянки експлуатаційної розробки заповідні об'єкти, ландшафтні заказники та інші природні реліктові пам'ятники, що мають охоронний статус з боку держави, відсутні.

шумового, світлового, теплового, радіаційного забруднення, а також випромінювання не виникає. Можливий незначний вплив на надра від вібрації насосного обладнання.

Департамент екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації з урахуванням даних наведених у Звіті з ОВД, а саме, що:

планована діяльність. Планована діяльність з видобування корисних копалин загальнодержавного значення (теплоенергетичних підземних вод) Косинського родовища термальних мінеральних вод (ділянка - Косинська) із свердловини 16-П. В адміністративному плані дослідна ділянка «Урочище №2» Косинського родовища термальних підземних вод розташоване на відстані 1.0 км в східному напрямку від с. Косонь Берегівського району Закарпатської області, неподалік державного кордону з Угорською республікою. Відстань до районного центру 20 км. В географічному плані - це південно-східна частина Закарпатської низовини з абсолютними відмітками 105-110 м. Косинське родовище розміщене в Берегівському районі на відстані 20 км в північно-західному напрямі від районного центру. Географічні координати свердловини №16-п – 48⁰15'42" ПнШ, 22⁰ 29'10" СхД і знаходиться в межах території санаторію "Косино".

Земельна ділянка площею 6.1 га (кадастровий номер 2120485600:02:000:0016, розташована на території Косонської сільради (урочище №2) Берегівського району. Згідно акту на право власності від 01.02.2017 НВО 592608 даної землі (6.1 га), на якій розташований комплекс, є власністю ТзОВ «АРА») для будівництва і обслуговування санаторно-оздоровчих закладів без права відчуження. Відведена в суборенду ТзОВ «Лікувально-оздоровчий заклад «Косино» від 28.11.2020 реєстр. № 6072 (орендар ТзОВ «АРА») строком дії до 12.12.2056 року;

вплив на ґрунти та ґрунтовий покрив. Опосередковано зниження рівня

підземних вод в межах водозабору внаслідок її видобування зменшує вологість ґрунтів, знижує їх оглесність і поліпшує водно-повітряні та фізико-хімічні властивості ґрунтів, що в свою чергу позитивно впливає на рослинний покрив. Забруднення ґрунтів внаслідок здійснення планованої діяльності не відбуватиметься, стан ґрунтів не зазнаватиме негативного впливу.

З метою зменшення негативного впливу на ґрунти та геологічне середовище необхідне проведення таких заходів: дотримуватись меж відведених земельних ділянок для ведення планованої діяльності; обстежувати територію родовища з метою своєчасного виявлення несприятливих геодинамічних процесів (просадку ґрунту, зсувів);

вплив на підземні води. Водозабір Лікувально-оздоровчий заклад (ЛОЗ) «Косино» складається з двох експлуатаційних свердловин: свердловини № 16-П геотермальних мінеральних вод глибиною 901.0 м і дебітом 12.3 л/с і св. № 1378 (глибина - 60.0 м, дебіт - 3.0 м³/год) прісної води питної якості для господарсько-питного водопостачання і розведення мінеральної води перед відведенням. В користуванні також є водозабірна споруда св-ни № 16-П. Свердловина № 16-П введена в експлуатацію в 2016 р. Експлуатаційні запаси термальних мінеральних вод Косинського родовища прийняті НТР ДГП «Західукргеологія» (протокол № 2705 від 15.12.1997 р.) в кількості 6.0 тис. м³/добу по категорії С₂. ЛОЗ «Косино» має спецдозвіл на користування надрами № 4743 від 12.04.2016 на геологічне вивчення, в т.ч. дослідно-промислово розробку теплоенергетичних підземних вод, затвердження запасів ДКЗ України, терміном дії 5 років до 2021 (наказ Держгеонадра України № 316 від 06.10.2015). Згідно дозволу на спецводокористування Держагенства водних ресурсів України № 32/ЗК/49 д-20 від 03.04.2020 товариство планує використовувати термальну воду родовища з водозабору №1 (св. №16-П) на виробничі потреби в межах ліміту в кількості 220.88 м³/добу (79.161 тис.м³/рік); прісної води водозабору №2 (св. № 1278) на питні і санітарно-гігієнічні потреби - 0.324 м³/добу (0.117 тис.м³/рік). Первинний облік забору термальної води ведеться за допомогою лічильників. Вода свердловини № 16-П термальна хлоридна натрієва з мінералізацією 9.6 г/дм³. Зона санітарної охорони навколо свердловин огорожена згідно вимог діючого законодавства. I-ша і II-га ЗСО співпадають (прийнято, що друга зона дорівнює першій), III-го поясу ЗСО є спільною для всіх свердловин Косинського родовища. Потенційні джерела забруднення водозаборів відсутні.

З метою уникнення, зменшення, усунення негативного впливу на довкілля під час планованої діяльності передбачено здійснення благоустрою зони суворого режиму: планування території, засівання трав, насадження дерев, облаштування під'їзних доріг. Здійснюється контроль за дотриманням режимів зон санітарної охорони I та II поясів.

Важливим профілактичним водоохоронним заходом по захисту підземних вод від виснаження та забруднення є продовження постійного локального моніторингу підземних вод для отримання інформації з гідродинамічних та гідрохімічних показників водоносного горизонту з метою визначення та оцінки змін гідрогеологічних умов під впливом експлуатації водозабору та запобігання негативних наслідків впливу водовідбору на довкілля;

вплив на поверхневі води. суттєвого негативного впливу на якість води в поверхневих водоймах не передбачається. Скид зворотних вод передбачено двома випусками у меліоративний канал К-1 за межами населеного пункту (урочище 2) в

загальному об'ємі 204.624 м³/добу, (72.525 тис.м³/рік), а саме: виробничі стоки (випуск № 1) - допустимий обсяг скиду складає 8.375 м³/год, 71.22 тис.м³/рік та фактичний обсяг скидання зворотних (стічних) вод – 2.315 м³/год; господарсько-побутові і виробничі стічні води (випуск № 2) – допустимий обсяг скиду складає 0.151 м³/год, 1.305 тис.м³/рік та фактичний обсяг скидання зворотних (стічних) вод – 0.15 м³/год.. Теплоенергетичні мінеральні води Косинського родовища, після використання їх у оздоровчих басейнах, розбавляються прісною водою св. № 1278 і скидаються в канал з метою зменшення негативного впливу на стан поверхневих вод. В дозволі на спецводокористування (№ 32/ЗК/49д-20 від 03.04.2020) розраховані граничнодопустимі скиди (ГДС) для кожного з елементів та сполук. Господарсько-побутові стічні води від будівлі апартаментів, функціонуванні приміщень громадського призначення, самопливом по зовнішнім каналізаційним колекторам відводяться в септик, після очистки, відповідно до дозволу на спецводокористування скидаються в меліоративний канал №1 за межами населеного пункту. Згідно з розробленими нормативами ГДС допустимий обсяг скиду – 0.151 м³/год, 1.305 тис. м³/рік та фактичний обсяг скидання зворотних (стічних) вод – 0.15 м³/год. Для покращення якості води, що відводиться в меліоративний канал і підвищення надійності системи водовідведення господарсько-побутових стічних вод підприємством ЛОС «Косино» передбачено використання станції біологічного очищення «Eco-Septic», яка буде змонтована і запущена в роботу в 2021 році і замінить септики. Біологічне очищення стічних вод здійснюється з метою видалення з них органічних речовин, у т.ч. з'єднань азоту й фосфору. Відведення стічних вод після очистки в комплексній установці «Eco-Septic» буде здійснюватися в меліоративний канал №1 за межами населеного пункту відповідно до існуючого дозволу на спецводокористування.

вплив на здоров'я населення – при видобутку підземних вод не утворюватимуться відходи, не буде викидів (скидів); забруднення води, повітря, ґрунту та надр не відбуватиметься, стан здоров'я населення не зазнаватиме негативного впливу від планованої діяльності. Важливим із соціально-економічних факторів є оздоровлення населення, можливість поповнення місцевого бюджету (в т.ч. сплати рентної плати за користування надрами) та покращення загальної соціально-економічної ситуації в районі, забезпечення зайнятості місцевого населення та працівників. здоров'я населення – вплив позитивний. При дотриманні належних санітарних умов на території водозабору та в зоні санітарної охорони, не передбачається негативних впливів на стан здоров'я і захворюваності місцевого населення;

вплив на стан фауни, флори. На майданчику відсутні цінні види рослин і не зустрічаються рідкісні види тварин і птахів. При впровадженні планованої діяльності забруднення навколишнього середовища не передбачається;

вплив на ландшафт – негативних впливів не передбачається, підприємство існуюче. соціально-економічні умови – вплив позитивний;

вплив на атмосферне повітря – вплив відсутній. Процес видобутку термальних мінеральних вод не передбачає негативного впливу на атмосферне повітря за умови нормальної роботи водозабірної обладнання та відсутності необхідності здійснення ремонтних робіт. Викиди будуть пов'язані із експлуатацією автомобільного транспорту, зокрема при необхідності проведення ремонтних, аварійних або регламентних робіт. Джерелом викидів ряду забруднюючих речовин є продукти згорання дизельного пального у двигунах внутрішнього згорання, з яких: оксид

вуглецю, діоксид азоту, діоксид сірки, неметанові леткі сполуки, метан, оксид азоту, сажа, вуглекислий газ, бенз(а)пірен. Використовуються автомобілі, які пройшли необхідний технічний огляд, мають допуск до роботи і викиди відпрацьованих газів перебувають в межах допустимих норм. Все обладнання при видобутку води працює від електричних джерел енергії. Нормальний режим видобування мінеральних вод на ділянці не передбачає погіршення стану атмосферного повітря на прилеглих територіях. В процесі розробки родовища не планується бурових робіт;

вплив на клімат – негативних впливів не передбачається. Змін мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується. При експлуатації об'єкту відсутні значні виділення теплоти, інертних газів, вологи. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище відсутні. При видобуванні підземних вод знижується рівень водоносного горизонту в межах водозабору, внаслідок чого зменшується випаровування з поверхні горизонту, що дещо зменшує вологість повітря в весняно-літні періоди року;

шумовий та вібраційний вплив. Все обладнання встановлене на водозаборах заводського типу з визначеними шумовими та вібраційними характеристиками. Обладнання справне та працює відповідно до технічних паспортів. Експлуатація водозабірних споруд та провадження виробничого процесу не створюють світлового, теплового та радіаційного забруднення;

вплив на архітектурну, археологічну та культурну спадщину – негативних впливів не передбачається. Об'єкти архітектурної, археологічної та культурної спадщини в районі розташування товариства відсутні;

вплив на техногенне середовище – вплив незначний. Ділянка родовища практично повністю вивчена геологічними роботами, вплив на довкілля за фактором здійснення операцій у сфері поводження з відходами відсутній;

транскордонний вплив – не передбачається.

кумулятивний вплив об'єкту планованої діяльності на довкілля - допустимий. Наявних об'єктів планованої діяльності та об'єктів не очікується. Негативний кумулятивний вплив на довкілля не прогнозується. Робота експлуатаційної свердловини № 16-П на промислові, сільськогосподарські та житлово-цивільні об'єкти, наземні та підземні споруди не вплине.

При здійсненні планованої діяльності не виникають ризики негативного впливу на довкілля, а саме: атмосферне повітря, водне середовище, геологічне та техногенне середовище, ґрунти. Ризики для здоров'я людей внаслідок видобування підземних вод відсутні. Викидів не передбачається. Оцінка ризику впливу планованої діяльності на здоров'я населення від забруднення атмосферного повітря проводиться за розрахунками ризику розвитку неканцерогенних і канцерогенних ефектів згідно Методичних рекомендацій «Оцінка ризику для здоров'я населення від забруднення атмосферного повітря», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України № 184 від 13.04.2007 року.

Ризик надзвичайних ситуацій при видобуванні підземних вод родовища мінеральних лікувальних відсутній. Оцінка виникнення надзвичайних, аварійних ситуацій та їх наслідків для навколишнього середовища включає аналіз розвитку таких ситуацій та ймовірність їх виникнення, проводиться на основі ретельного аналізу діяльності об'єкту, що експлуатується у відповідності з нормативними документами, а також з урахуванням надзвичайних, аварійних ситуацій, що мали місце на аналогічних підприємствах.

При дотриманні вимог і правил з охорони праці, промсанітарії, охорони

довкілля, забезпечується мінімальний вплив робіт на навколишнє середовище, запобігається деградація навколишнього середовища, забезпечується екологічно безпечна господарча діяльність, не порушуються сприятливі перспективи соціально-економічного розвитку регіону, виключається загроза для життя і здоров'я місцевого населення,

а також з урахуванням всієї інформації, зауважень та пропозицій, що надійшли протягом строку громадського обговорення, вважає допустимим провадження планованої діяльності з огляду на нижченаведене, а саме на те, що:

на підставі наведених у Звіті з ОВД оцінок ймовірних впливів на компоненти довкілля (геологічне середовище, ґрунти, землю, підземні та поверхневі водні ресурси, рослинність, тваринний світ, рівні шумового та вібраційного забруднення) сукупний вплив планованої діяльності при штатному режимі експлуатації в межах допустимих показників;

за результатами аналізу звіту з ОВД встановлено, що основний вплив планованої діяльності очікується на підземні термальні ресурси, їх водоносний горизонт. При виконанні екологічних умов, встановлених для планованої діяльності, зазначені впливи на компоненти довкілля можуть характеризуватись як екологічно допустимі.

Екологічні умови провадження планованої діяльності:

1. Для планованої діяльності встановлюються такі умови використання території та природних ресурсів під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності, а саме:

виконання умов дозволу на спецводокористування та спеціального дозволу на користування надрами;

промисловий видобуток води із свердловини проводити згідно затверджених та апробованих експлуатаційних запасів водозабірної ділянки та рекомендацій розроблених нормативних документів, згідно встановленого дозволом на спецводокористування ліміту відбору;

проведення гідрогеологічних режимних спостережень, моніторинг змін хімічного складу видобутих вод;

чітке дотримання межі територій, що відведені для планованої діяльності;

винести в натуру I-й та II-й пояси ЗСО відповідно до проекту землеустрою;

систематичний контроль за санітарним станом території поясів ЗСО;

проведення санітарно-профілактичних робіт в межах поясів ЗСО, ревізії запірної арматури і насосного обладнання, їх технічний ремонт;

суворе дотримання та виконання санітарних заходів, передбачених проектом зон санітарної охорони водозабірної ділянки свердловин, технологічної схеми розробки родовища;

раціональне використання земельних та водних ресурсів;

дотримання вимог Кодексу України про надра, Земельного та Водного кодексів України;

дотримуватись інших природоохоронних заходів, передбачених відповідними технологічними регламентами;

дотримання вимог природоохоронного законодавства.

2. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та усунення їх наслідків, а саме:

- виконання робіт в межах проєктних рішень;
- запобігання необґрунтованій та самовільній забудові площ залягання корисних копалин і додержання встановленого законодавством порядку використання цих площ для інших цілей;
- недопущення розгерметизації гирла свердловин, проривів, пошкоджень трубопроводів та насосного обладнання;
- дотримання технологічного регламенту експлуатації свердловин та забезпечення надійного контролю за технічним станом обладнання;
- дотримання розробленого та затвердженого плану ліквідації аварійних ситуацій, діючих норм і правил техніки безпеки і природоохоронних заходів планованої діяльності;
- запобігання забрудненню надр при скиданні стічних вод;
- забезпечення дотримання вимог чинного законодавства по охороні праці.

3. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо зменшення транскордонного впливу планованої діяльності,* а саме:

- підстави для здійснення транскордонної оцінки впливу відсутні.

4. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення таких компенсаційних заходів:**

- своєчасна та в повному обсязі сплата обов'язкових платежів та екологічного податку до відповідних бюджетів; оплата компенсаційних збитків при аварійних ситуаціях.

5. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу планованої діяльності на довкілля, а саме:**

- суворе дотримання та виконання запобіжних заходів, які розроблені нормативними документами: «Проект поясів зон санітарної охорони ділянки «Урочище-2» Косинського родовища термальних вод, де розташована свердловина №16-П в с. Косино Берегівського району Закарпатської області;
- забезпечити контроль за дотриманням технологічних регламентів виробничої діяльності;
- періодичне обстеження території у межах поясів ЗСО та виявлення потенційних джерел забруднення;
- забезпечення звітності за формами 7 ГР та 2 ТП;
- контроль за герметичністю оголовку та технічним станом стовбуру свердловин, якістю мінеральної води, цілісністю водогонів (ліквідація протікання води);
- у разі виникнення ускладнень при експлуатації свердловин вжити заходи з їх усунення, своєчасне проведення ремонтно-ізоляційних робіт, консервації або ліквідації свердловини;
- забезпечити охорону ґрунтів, передача утворених відходів для подальшого поводження ліцензованим організаціям;
- виконання робіт в межах проєктних рішень та дотримання технологій, передбачених при впровадженні планованої діяльності;
- обстеження території родовища з метою своєчасного виявлення несприятливих

геодинамічних процесів (просадку ґрунту, зсувів);

благоустрій I зони санітарної охорони: планування території, засівання трав, насадження дерев, облаштування під'їзних доріг, встановлення відповідних табличок; дотримання вимог природоохоронного законодавства.

6. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення після проєктного моніторингу , а саме:**

забезпечити виконання програми моніторингу та контроль щодо впливу на довкілля планованої діяльності відповідно до п. 11 Звіту з ОВД.

Примітка: Якщо під час провадження планової діяльності, буде виявлено значний негативний вплив цієї діяльності на життя та здоров'я населення чи довкілля та якщо такий вплив не був оцінений під час здійснення оцінки впливу на довкілля та/або істотно змінює результати оцінки впливу цієї діяльності на довкілля, рішення про провадження такої планованої діяльності за рішенням суду підлягає скасуванню, а діяльність - припинено.

7. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля на іншій стадії проєктування , а саме:**

здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля планованої діяльності з продовження видобування корисних копалин загальнодержавного значення (теплоенергетичних підземних вод) Косинського родовища термальних мінеральних вод (ділянка - Косинська) із свердловини 16-П не передбачається.

Висновок з оцінки впливу на довкілля є обов'язковим для виконання. Екологічні умови, передбачені у цьому висновку, є обов'язковими.

Висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності.

Начальник відділу оцінки впливу на довкілля та моніторингу навколишнього природного середовища

Ігор УРИСЬ

Директор департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації

Юрій ШПОНТАК

* Якщо здійснювалася процедура оцінки транскордонного впливу.

** Якщо з оцінки впливу на довкілля впливає така необхідність.